

Novost na WCM: objava indeksov cen gozdnih lesnih sortimentov

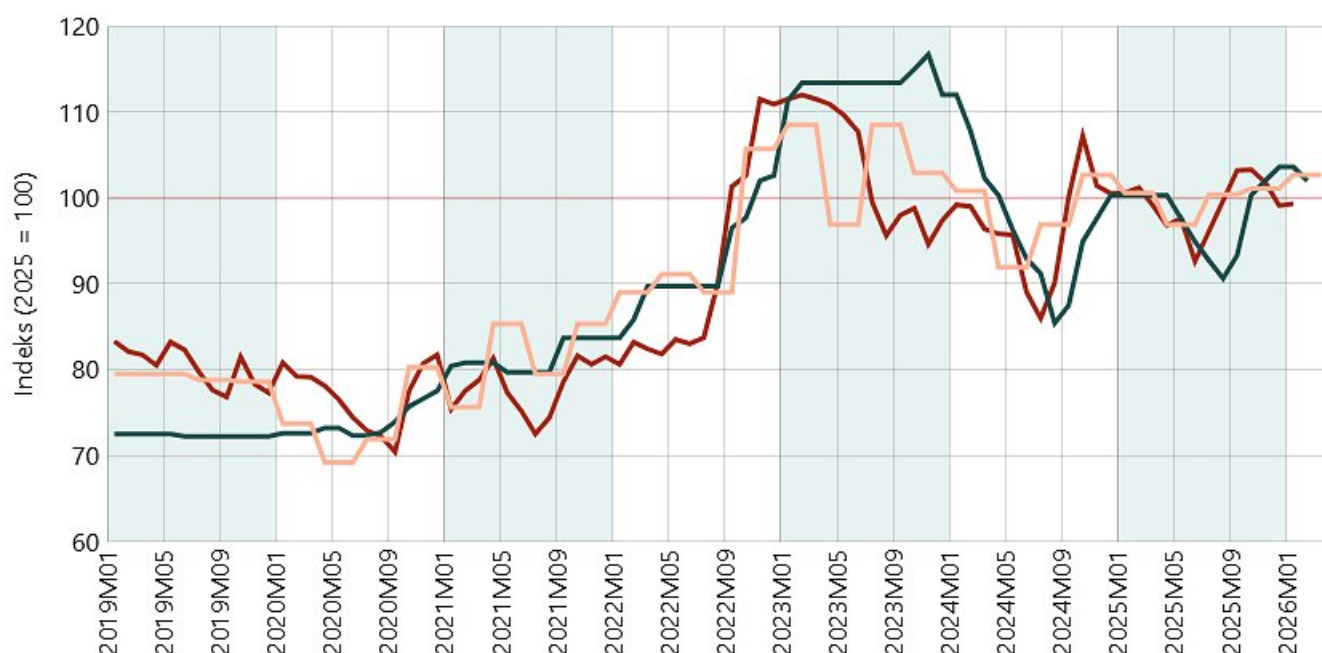
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Peter Smolnikar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Vasja Kavčič, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

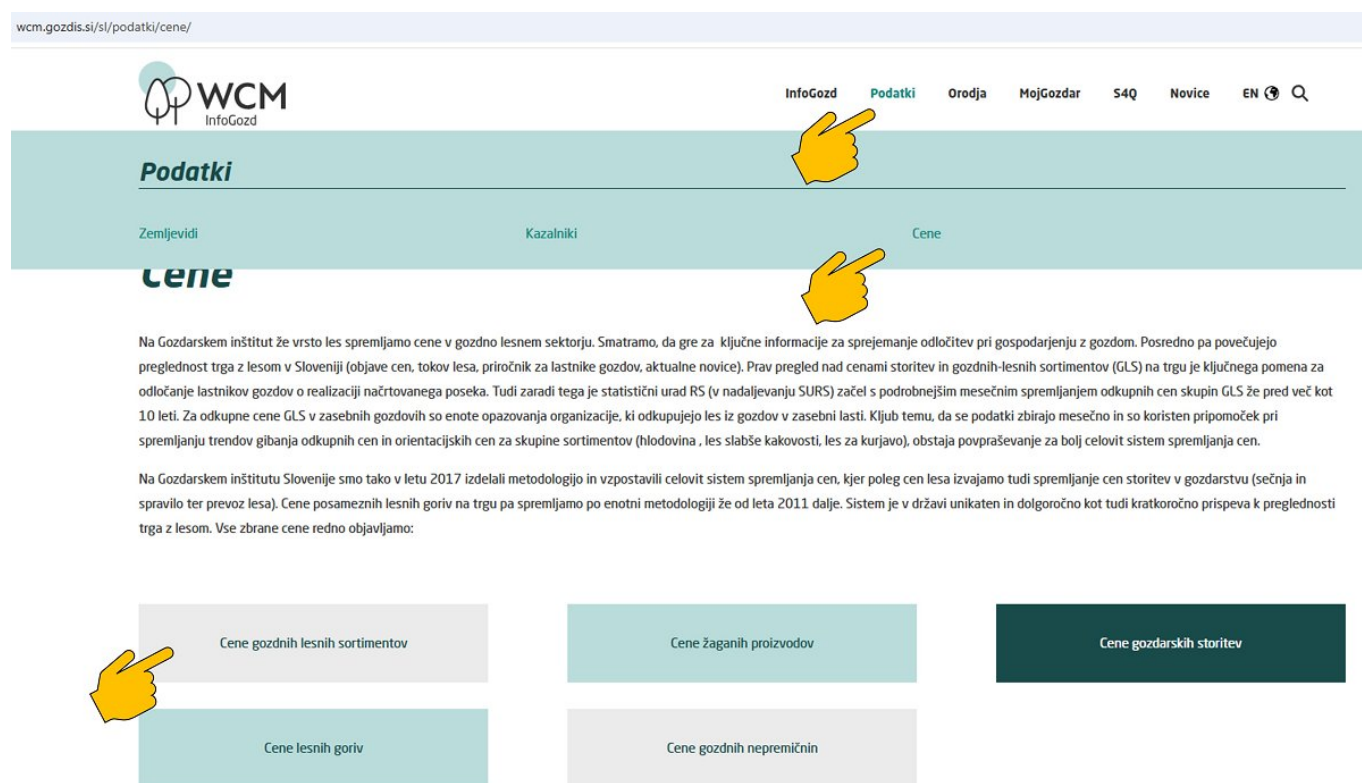
Objavljeno na spletu 18.05.2026 (<https://doi.org/10.20315/IG.2026.0020>)

Mineva četrti mesec od zaključka ciljno-raziskovalnega projekta (V4-24017) »Enoten sistem spremljanja cen gozdnih lesnih sortimentov«, v okviru katerega smo oblikovali številne za stroko in prakso uporabne rezultate s področja trga gozdnih lesnih sortimentov (v nadaljevanju GLS). Glavni rezultat projekta je bil razvoj enotnega sistema spremljanja cen GLS v Sloveniji, ki je bil hkrati usklajen tudi s stroko gozdno-lesnega sektorja v državi.

Projektna skupina na Gozdarskem inštitutu Slovenije je v sodelovanju s strokovno skupino v okviru že omenjenega projekta pripravila končni predlog enotnega sistema spremljanja cen GLS, ki temelji na preračunu absolutnih cen v indeksne vrednosti. Indeksi predstavljajo robusten in standardiziran prikaz gibanja cen skozi čas, saj do določene mere zmanjšujejo vpliv razlik v pravilih merjenja in razvrščanja GLS po kakovostnih razredih ter raznolikih prodajnih pogojih. Ta metodološka rešitev omogoča večjo primerljivost in zanesljivost interpretacije gibanja cen GLS. Zeleno luč so prejeli trije scenariji za spremljanje trendov gibanja cen hlodovine, in sicer za smreko BC, smreko D in bukev BC. Za te scenarije objavljamo tako indeksne vrednosti z baznim letom 2025, kot tudi verižne indeksne vrednosti, pri čemer primerjamo pretekli mesec s tekočim mesecem.

V času od zaključka projekta smo zbrali aktualne podatke o cenah izbranih GLS za Slovenijo, Avstrijo in Nemčijo ter prilagodili metodo izračuna baznega indeksa na leto 2025. Razvili smo interaktivna grafikona; enega za prikaz baznih indeksov in drugega za prikaz verižnih indeksov. Konec aprila smo na spletnem sistemu WCM / InfoGozd dopolnili rubriko »Cene gozdnih lesnih sortimentov« z indeksnimi vrednostmi cen GLS. Pod rubriko smo dodali dva interaktivna grafikona, kjer je pri vsakem možnost izbora prikaza enega izmed izbranih scenarijev (slika 3). Prvi grafikon prikazuje indeksne vrednosti cen izbranih GLS z baznim letom 2025, drugi grafikon pa prikazuje verižne indeksne vrednosti cen GLS. Pri tem je dodana možnost prikaza podatkov v obliki preglednice, prav tako je omogočen izvoz podatkov v obliki grafikona v različnih formatih. Podatki o indeksnih vrednostih cen GLS so na spletnem sistemu WCM / InfoGozd prosto dostopni s koraki opisanimi in slikovno prikazanimi na sliki 1 in 2 (neposredna povezava: <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100414342192/cene-gozdnih-lesnih-sortimentov/>)

Slika 1: Označeni koraki klikov do zavihka s podatki o cenah GLS in indeksnih vrednosti

Podatki > Cene > Cene gozdnih lesnih sortimentov

Cene gozdnih lesnih sortimentov

2026

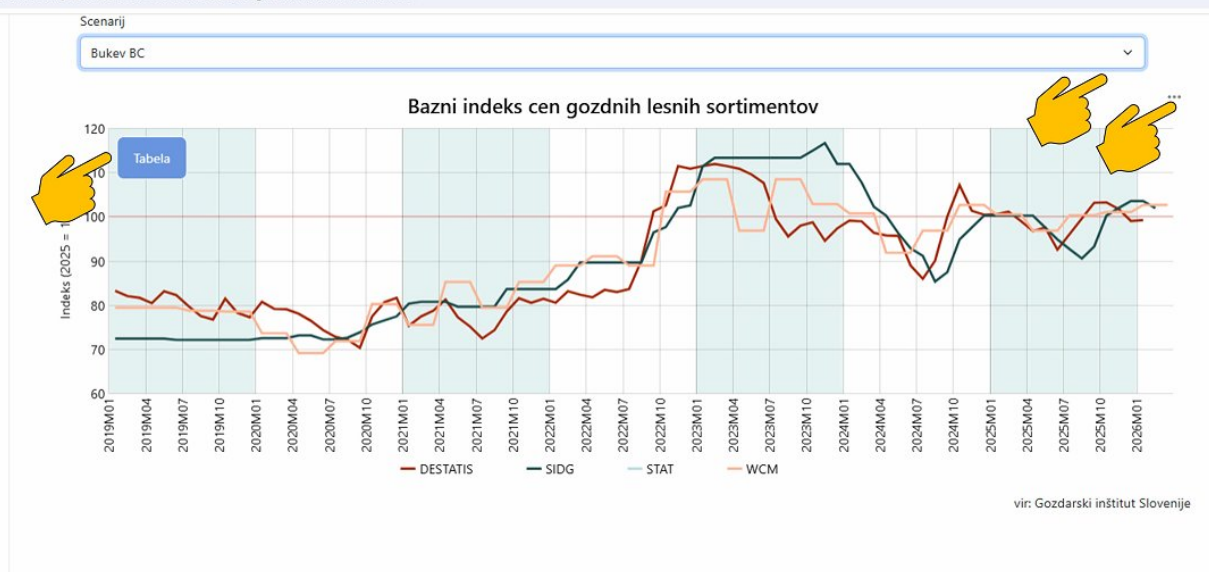

+ Podatki s komentarjem

+ Metodološka pojasnila

+ Druge uporabne povezave

Slika 2: V primeru, da zavihek ni odprt, je potreben dodaten klik na razširitev (+) Podatki s komentarjem

Slika 3: S klikoma na označeni mesti se izbereta scenarij in možnost prikaza v obliki preglednice.

Zaključki

Indeks s stalno osnovo (bazni indeks) dobro ponazarja trend gibanja cen od določenega trenutka, ki nam predstavlja osnovo. Indeks s premično osnovo pa na pregleden in neposreden način prikazuje spremembe cen na trgu GLS in je še posebej uporaben pri primerjavah gibanja cen med posameznimi državami ter podjetij, saj omogoča hiter vpogled v stopnjo usklajenosti oziroma sočasnosti cenovnih gibanj med trgi. Ena izmed ključnih prednosti uporabe indeksov pri spremljanju cen GLS je tudi njihova visoka uporabna vrednost pri dolgoročnih poslovnih dogovorih med prodajalci (npr. večjimi lastniki ali upravljavci gozdov) in kupci GLS, saj prispevajo k večji preglednosti trga GLS in krepitvi

pogajalskega položaja prodajalcev lesa na trgu. Ključen rezultat projekta je hkrati uporaben tudi za podporo aktivnostim za povečanje konkurenčnosti lesnopredelovalne panoge, za zagotavljanje stabilnega in predvidljivega poslovnega okolja, za vzpostavljanje in krepitev gozdno-lesnih verig ter za podporo strateškemu odločanju na področju gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji.

Vsi rezultati projekta so prosto dostopni v končnih poročilih projekta objavljenih na:
<https://www.gozdis.si/aktivni-projekti/enoten-sistem-spremljanja-cen-gozdnih-lesnih-sortimentov/>